

SOKOL AMERICKÝ

Úřední list Národní Jednoty Sokolské v Sp. St.

Ročník III.

Chicago, dne 15. říjen, 1881.

Číslo 10.

Pořádá August Volenský. — Vydává Výkonný Výbor.

Vychází vždy 15. každého měsíce. — RUKOPISY pro „Sokola Amerického“ určené zasílají se nejdříve do 10., delší do 8. každého měsíce na jednatele Výkonného Výboru. — Předplatné: pro údy N. J. S. 36c., pro neúdy 60c. roč. — Do Evropy 1 zl. 30 kr.

Přeborné cvičení v Detroit, Michigan.

Sokolstvo Americké má nejen tělocvik ve svém účeli, ono má se též duševně vzdělávati, ono má státi v čele veškerého pokroku, vzdělano-ti, ono státi se má též nerozbornou hrází proti zpátečnictví a tmářství a proto zřejmě postavilo si sokolstvo americké do stanov svých, že má se písemnictví tak pěstovati jako tělocvik; aby činnost v tomto oboru byla probuzená má Výkonný Výbor vydávati ceny v způsobě diplomů na ty nejlepší a nejucennější práce literární.

A hle, naše sokolstvo do počtu slabé nezůstalo ani zde pozadu.

Sokol F. Bartošek, člen Tělocvičné Jednoty Sokol v New Yorku předložil V. V. při příležitosti přeborného cvičení v Detroit svou práci literární, by tato byla

prohlédnuta a úsudek o ní vyneseno; název její jest „První Čech v Americe.“

Ve Výkonném Výboru zvolen tříčlenný výbor z mužů uvědomělých, by prohlédli práci tu.

Výbor ochotně jal se prohlížeti dílo, jež čím dále tím větší budilo obdiv nad důkladností a přesností, s jakou historické dílo to jest sepsáno i usnešeno oznámiti práci tu za dílo první třídy a odevzdati spisovateli záslužný diplom co cenu zvláštní a dílo to má býti uveřejňováno v „Sokole Americkém“, tak aby širší kruhy nabyly o něm známosti. Blahopřejíce sok. Bartoškovu k jeho skvělému úspěchu přejem si by i na dále činným byl na národa roli dědičné.

Na zdar!

První Čech v Americe.

Príspevek k dějinám Čechů v Americe; podává František Bartošek.

Brzo po mém příchodu do New Yorku slyšával jsem od vzdělanějších rodáků pronášeti domněnku, že v Americe žijou nějací potomci českých vystěhovalců z dob pobělohorských. Jeden poznával v některém jmenu český původ, jiný zase slyšel, kterak v jedné rodině nalezeny byly staročeské knihy atd.

Domněnky ty zdály se mi býti dosti závažny, vřdyt jsem dočítával se často, kterak po bitvě bělohorské nesčíslný počet rodin, hlavně panských a rytířských, vystěhovati se musel z české vlasti. Ač jsem prahnul po poznání pravdy, nemohl jsem věnovati záležitosti té více pozornosti, poněvadž mi bylo zhora nemožno,

přesvědčiti se o podstatě domněnek a pověsti těch, neb zabývá se doutníkářstvím a s místa na místo se potuluje, byl jsem rád když po celodenní práci mohl jsem si přečísti nezbytný časopis. Že mi i neznalost angličtiny vadila, netřeba snad podotýkati.

Teprv v posledních dvou letech naskytla se mi příležitost, že jsem mohl s časem nakládati dle libosti a v době té vznikla ve mně touha zvědět na jisto zdali výše uvedené domněnky zakládají se na skutečnosti. Často navštěvoval jsem knihovny, na něž v New Yorku není nedostatek, jmenovitě Cooperovu a Astorovu a tu ve starých spisech obsahu náboženského i hi-

storického jsem pátral, zdali v 17. století přišli sem nějací čeští přistěhovalci

Zde jsem počítal na dvě možnosti: pak li sem přišli nějací čeští bratři, buď přišli s massachusetskými *Poutníky* nebo s pozdějšími *Puritány* anebo s prvními holandskými osadníky.

Prvnější zřídlo mi na dobro selhalo: nikde nenalezl jsem ani stopy po českém jménu. V naději sklamán vzal jsem útočiště k druhému pramenu, k přistěhovalectvu holandskému. Věděl jsem, že valná část bratří českých uchýlila se do svobodomyslného, španělské kněžovlády zbaveného Holandu, kdež i sám Jan Amos Komenský, poslední biskup českých bratří, hledal a našel odpočinku po strastiplném životě svém.

Naděje mne nezklouzala.

Pročítaje dějiny města New Yorku od paní Boothové přišel jsem na jméno

FREDERICK PHILIPSE

a při něm se nalezající poznámku, že rodina jeho, která od samého založení Nového Amsterdamu (nyní New Yorku) až do velkého boje za neodvislost Ameriky hrála důležitou úlohu v dějinách města a státu, pochází z Čech.

I zaradoval jsem se velmi nad tím nálezem. S neúnavnou pílí, kdykoliv jsem měl prázdnou chvíli, pročítal jsem dějepisné knihy a dělal si poznámky, kdykoli vedena byla zmínka nějaká o rodu *Filipů*. Čím dále jsem četl, tím více nacházel jsem dokladů o slávě znamenitého toho rodu českého. V následujícím pokusím se o vypsání osudů jeho, jaké společenské postavení zaujímal v Čechách, kterak z vlasti vyhnán hledal útočiště v Holandu; jak a kdy uchýlil se do Ameriky, kterak zde stupeň po stupni vstoupal, až se vyšinul na vrchol moci a slávy, kterou předsudky, společenské postavení, bohatství a osobní přednosti a zásluhy propůjčují; kterak rod ten mocnou rukou zasahal do osudů této země, jmenovitě města New Yorku; kterak zapomenuv na původ svůj a na věc, pro kterou musel do vyhnanství, stal se nejúhlavnějším nepřitelem svobody; kterak po prohlášení neodvislosti nesmírné statky rodiny té zabaveny a členové její ze zrady souzeni: kterak dospělí členové rodiny utekli se do Anglie, kde řadí se do vyšší šlechty, kdežto mladší členové nemohli býti stíháni pro zra-

du pro nedospělost, zůstali zde a založili nový rodokmen, který až podnes kvete.

Místy bude vypravování mé kusé, neúplné, místy zase příliš rozvláčné a snad i nudné. Co se týče té poslední vady, myslím, že mi čtenář laskavě odpustí. Myslel jsem si: může li jakákoli podrobnost týkající se Filipů zdáti se povšechnému anglickému historikovi dosti důležitou, aby ji sdělil čtenářům svým, proč bych já to nemohl učiniti, když pro nás, krajany jejich, má všecko větší zajímavosti.

Prameny, z nichž jsem čerpal známosti své o rodu Filipů jsou tyto:

History of New York, od M. Boothové, Smitha, Valentina, Brookhollese a Stone-a.

Documentary History of New York, od Morgana.

Valentine's Manual of the Corporation of the New York City.

Belton's History of Westchester County. —

Sabinovy Biographical Sketches of American Loyalist.

History of Landed Gentry of Great Britain, od Burke a.

New York State History od Broadheada.

Historic Tales of Olden Times, od Watsona.

Affairs and Men of New Amsterdam, od Pauldinga.

170 Years ago, od Moultona.

Ať nikdo neočekává ode mne něco dokonalého. Na titul spisovatele nečiním žádné nároky. Jedině co si přeju je to, aby čtenář věnoval spisku tomuto takovou pozornost, jakou skutečná, historická důležitost předmětu v něm vypravovaného zasluhuje.

Kdo byl Bedřich Filip a kdy přišel do Ameriky.

Mé známosti o rodu *Filipů* v Čechách jsou velmi sporé. Zaslal jsem do Prahy na mého bývalého ředitele výkres rodinného znaku Filipů a stručný nástin osudů jejich v Americe se žádostí, aby to odevzdal muzejní neb jiné historické společnosti k prozkoumání a aby mi pak sdělil výsledek jeho. Leč pan ředitel, slovnutý vlastenec, neuznal mne za hodna odpovědi.

Poněvadž zde v New Yorku nemáme českých kněh, v nichž bych se dočetl o českých předcích Filipů, nezbyvá mi než obmeziti se na to, co jsem se dočetl ve výše naznačených spisech anglických.

O původu Filipů píše anglický dějepisec *Burke* ve spise

History of Landed Gentry of Great Britain:

„Frederick Philipse or (as the name was spelt at the early period) Vreedryk or Vrederick Felypsen (aquiivalent to Frederyg Flypsen) was a native of Boelswart in East Friesland and son of the Hon. Viscount Filip of Bohemia, who sprang from the ancient Viscounts of that name and country. The early members of this family took an active part in a war of the Reformers John Huss and Jerome of Prague, for which they suffered severely both in person and property, being finally compelled to fly, for better security, to East Friessland.

The Christian name Vreedryk is of Dutch origin, and means literally „peace-rich“ or „rich in peace“ in allusion probably to the bitter sufferings of former days, as well as the present enjoyment of religious peace. The surname *Felypsen* is patronymic *Filip* (Filip) hence the english substitute, *Frederick Philipse*, which at an early period became the adopted name of the family—the dutch termination *se* or *sen* meaning in English *son*. Vrederick therefore the son of Philip. Besides their high-rank as nobles, they appear also to have held the office of Grand Vennuers, or keepers of the dear forests of Bohemia.

In the year 1658 *Frederik Philipse* having previously obtained the consent of the Stadtholder and States-general, emigrated from East Friesland to the New Netherland, carrying with him money, plate, jewels. Upon his arrival in the City of New Amsterdam (as New York was then called) he purchased a large estate, and soon became one of its wealthiest merchants.“

(„Bedřich Filip pocházel z Boelswartu ve vých. Frieslandu a byl synem ctihodného hraběte Filipa z Čech, který pocházel ze starého panského rodu téhož jména a země. Dřívější členové rodiny brali podílu v zájmu Jana Husa a Jeronima pražského, začez trpěli těžce nejen na majetku ale i osobně, až konečně byli přinuceni uprchnouti pro bezpečnost do vých. Frieslandu. Křesťné jméno Frederick jest holandského původu a znamená „bohatý či blažený v míru“ a snad připomíná hořké zkušenosti v dřívějších do-

bách a požívání náboženského míru v přítomnosti. Felypsen osvojeno je od slova Filip, odkudž anglický náhražek Frederick Philipse, který v brzké době stal se jmenem rodinným; holandský přívěšek *se* neb *sen* znamená *syn*. Dle toho tudy Frederick syn Filipa. (Výňatek z dopisu kapt. Filipa Ěgbertu Bensonovi, datovaného r. 1820.) Mimo jejich vysokého důstojenství co šlechticů, měli zároveň titul či úřad velkolovců či úřad správců obor v Čechách.

R. 1658 Frederick Philips vystěhoval se z Frieslandu do Nového Amsterdamu, když byl dříve vyzvedl si povolení od místodržitele. Vzal si na cestu i peníze, nádobi a klenoty. Po jeho příchodu do Nov. Amsterdamu (jak tehdy se nynější New York jmenoval) zakoupil si velký majetek a brzo se stal nejbohatším kupcem.“)

Bedřich Filip, který co jinoch uprchl se svou matkou z Čech do Holandu, oženil se tam s *Marketou Dacreovou*, šlechtičnou z Dacrů a měl s ní syna *Bedřicha*, s nímž pak přesídlil se do Nového Amsterdamu.

V kterém roce se to stalo, tu se dějepisci rozcházejí.

Tak na příklad *Paulding* ve svém spise „*Affairs and Men of New Amsterdam in the time of gov. Stuyvesant*“ vypočítává počet měšťanů a velkoměšťanů (great and small burghers) v roku 1657. Tu mělo býti dvacet velkoměšťanů, kdežto Filip počítán byl mezi maloměšťany.

Na jiném místě se pak zmiňuje, kterak r. 1655 uložena byla daň majitelům pozemků v New Amsterdamu a celé provincii New Netherland na uhrazení výloh způsobených stavbou hradební zdi kolem města. Taktéž se měl z výnosu daně té uhraditi dluh udělaný při stavbě pevnůstky v době rozbrojů a nepřátelství mezi osadou a Novoanglickem. Daň ta vynesla 6505 holandských zlatých.

Při tom dovoláváno se i vlastenectví občanů, by podle poměrů přispěli třeba i více nežli jak na ně podle rozpočtu připadalo. *Filip* dle uvedeného seznamu přispěl tehdy 20 zlatými, ač nucená daň obnášela pouze 10—15 zlatých, kdežto chudí občané, kteří nemohli platit, museli si poplatek svůj na městské práci oddělati.

Naproti tomu tvrdí *Bolton*, spisovatel díla „*History of the Westchester County*“, že *Bedřich Filip* vyzvedl si teprv r. 1658 právodní list od státního generála v Holandě.

Bedřich Filip přivezl s sebou též rodné skvosty a odznaky své důstojnosti (řád sestávající ze zlatého řetězu posázeného diamanty, rubíny, ametisty a smaragdy chová

se doposud co vzácná památka v rodině. Posledně ho měla slečna Zuzana Robinsonova, švekrůše pluk. Bedřicha Filipa) ale zajisté i značné bohatství, poněvadž již r. 1661 koupil si dům v ulici Brower Straat (nynějši ulice Stone, ústící na Battery Place), ač mu gov. Stuyvesant daroval hned po jeho příchodu, 9. února 1658 místo pro staveniště v ulici Marketfield.

David Valentine, pořadatel 18svazkového díla „Manual of the Cooperation of New York“, zmiňuje se, že měl též sestru *Sáru*, jež se provdala za Izáka deForesta. Na jiném místě praví, že Filip po svém příchodu do Ameriky živil se prací tesařskou a že ho sem přivedla tak jako mnoho jiných v jeho době dobrodružná touha zkusiti své štěstí v divokých krajinách nového světa. Když byl prý zkusil všelijaké zaměstnání, zdá se, že si zvolil takové, které mu nejlepší vyhlídky do budoucnosti poskytovalo, totiž obchod s kožešinami.

Domněnka, že Filip sem přišel bez peněžních prostředků, je asi lichá, poněvadž je listinami dokázáno, že už před svým odjezdem do Ameriky vymohl si u holandské vlády patent, na jehož základě mohl zakupovati si půdu v Novém Nizozemí. Pak i výše uvedená daň nasvědčuje tomu, že Filip musel býti zámožný, když dobrovolně zaplatil dvakrát tolik, nežli byl povinován.

Obchod s kožešinami byl tu dobu zajisté velmi výnosný a proto Holanďané ovládající tehdy veškerý námořní obchod jako za nynějších dob Anglie, věnovali mu zvláštní pozornost. Jim napomáhala i ta okolnost, že ruská vláda, monopolizující tehdy veškerý obchod s kožešinami, uložila padesátipro-

centovou daň na kožešiny do ciziny vyvezené.

Proto také holandská západo-indická společnost, která dostala na americkou půdu Henry Hudsonem r. 1609 objevenou patent či výsadní práva vlastnictví, všimla si raději obchodu než aby nabádala osadníky k vzdělávání půdy.

Jaký tedy div, že za takových okolností i Filip oddal se obchodu jako většina jeho spoluobčanů, avšak způsob jakým se tehdy vedl, byl od nynějšího velice rozdílný.

Indiánští lovci naučili se znáti od přistěhovalých bělochů všelijaké dílem nutné a užitečné dílem malicherné potřeby, jako sukna, hliněné a železné nádoby, palné zbraně a náboje, skleněné korálky a jiné ozdobné věci, pak kořalku, za něž pak dávali v náhradu kožešiny. Prodal mnohdy věc u vzdělaných národů téměř bezcennou a dostal za to vzácnou velmi kožešinu.

Za běžné peníze sloužily však lastury, buď tak zvaný *wampum* bílý anebo *sewant* černý. Prvnější hotoveny byly ze srdcovky (jednoho druhu mušlí), druhý ze želví skořepiny. Nařezané kousky se broušením zakulatily, na obou stranách vyleštily a pak ná prostředku provrtaly. Navlíkaly se na sušená střeva a oba konce spojily se na způsob růžence. Černé růžence měly dvakrát tak velkou cenu jako bílé a proto sloužily za základní cenu. Provazec jeden fathom dlouhý*) platil tolik co čtyry holandské zlaté. Nejlepší lastury dělány byly od Indiánů na Logn Islandu, kteří se výrobou jich až do nedávna živil, zasílající je soukmenovcům svým, u vnitru pevniny americké usedlým. (Pokračování.)

Protokol z řádné schůze V. V. N. J. S., odbývané dne 4. října 1881.

Schůzi zahájil předs. sok. Bělohradský, protokoly čteny a přijaty.

Literární práce sok. Bartošky má býti dána do tisku a odměněna diplomem.

Zpráva výboru o listu přijata a později usnešeno učiniti smlouvu s p. Geringrem, kdy se oděvzdají rukopisy a kdy má býti list hotový.

Jednatel a předseda mají vyhotovit diplomy od sjezdu a rozeslati na místa.

Jednatel má dát odpověď do D. L. stran st.-louisské záležitosti.

V. B. Sokol má dostat účet a žádat, co stála cesta do Detroit.

Praha v Cleveland žádá zprávy; má se vyhovět.

Plzeňský Sokol žádá stanovy; má je dostat. dále má dostat důtku pro nezaplacení účtu a zpráva má být zaslaná zpět.

T. J. S. zde píše proti nesprávnosti listu a proti přijetí F. Růžičky do Sokolstva; má se počkat až co se s ním stane.

Čechie stěžuje si, že schůze nejsou zahajované v čas.

Detroit zasílá \$45,66; mají zaslat zprávu v čas a tištěnou dle pořádku.

Zpráva z přeborného cvičení odkázána výboru, sok. Kozel a Pádecký.

Účet p. Gloy-e za náčinní má být vyplacen

*) Fathom nazývala se délka, kterou dospělý muž s rozpraženými rukama dosáhl.

a sice §60. Sokol Pádecký byl svědkem, kdy Č.A.S. zde vyzvedl si oblek co náhradu za starý.

Jednatel má vyzvat Č. A. Sok. k zaslání stvrzenky písemně.

List: usnešeno, by byl rukopis listu dán p. Geringrovi v čas a aby list vycházel přísně. Výbor Kozel, Bělohorský a Volenský mají ujednat výše udané s p. Geringrem.

Sokol Stýblo chce pomoci jednateři.

Jednatel má žádat náhradu za knihy; též má se vyjádřit, nemožno-li mu zastávat jednateřství.

Všecké dopisy mají být předsedou podepsané.

Oznámení úmrtí má být poštovním listkem každé jednotě učiněno. Jednoduché zá-

ležitosti má vykonat předseda s jednateřem.

Listky údství nejsou žádné; má se jich nechat 100 tisknout.

Jednatel má upozornit sbory, by neplýtvali zbytečně s formuláři. Pravidla pro přeborné cvičení odložena na čas. Výbor na ona pravidla zvolen pak: Sokolové Pádecký, Haut a Volenský; výbor má být hotov do poslední schůze v prosinci.

Účet: Volenský, expedice	2,60
Kolky	34

Celkem	2,94
Celkem příjem	86,50

Usnešeno změnit schůze na pátek.

Schůze pak ukončena. Na zdar!

F. C. Layer, tajemník.

Jak se cvičilo.

Chtěli jsme vyhověti přání veliké většiny našeho Sokolstva, která žádala mítí uveřejněné seznamy každého soudce zvláště; učinili jsme tak a mnozí podiví se té spoustě číslic a řeknou nač to třeba. Má-li ale býti uveřejňování to co platné, nesmělo se skrácet a tudy zabráno tolik místa.

Číslice ty mnohému z nás ukáží, jak nutno jest abychom soudní zřízení při přeborných cvičeních pravidlovali.

Rozdíl posuzování mezi soudci tohoto cvičení jest příliš křiklavý než abychom na to nepoukázali, tak že mnohdy činí rozdíl tři čtvrtiny. Dle usnešení v poradní schůzi měli soudcové počítati od 1 do 10, v mnohých rubrikách však najdeme též nuly, kde druzí dali malá čísla, neb nula jen tam měla přijít, kde přeborník necvičil; byl-li tedy výkon některého přeborníka tak slabým, že soudce neuznával dáti větší číslici, měl dáti jednotku.

Není naše vůle snad některého soudce zlehčovati, tolik ale uzná každý, že když na příklad dá jeden soudce na výkon 10 a druhý 1, že to přece nesouhlasí. Nebudeme déle posuzovati jednání soudců, neb lépe to snad bude slušeti některému ze sokolů, který nebyl ani při cvičení tom.

Číslice v listu jsou tak jak si je který soudce naznačil na svůj list.

Rozvržení číslic na výkony školní, totiž ty ukazované předáky a výkony volné sestavil jednatel Výk. Výb. na zvláštní tabulce, tak aby bylo znáti, při jakém cvičení přeborníci vynikali.

Vratme se však ještě zpět do Detroit, neb prý jsem celou zprávu posud nepodal; totiž popis slavnosti a cvičení, jak šlo před se.

V sobotu dne 6. srpna dáván banket ku počtu přeborníků, při němž též někteří ochotníci přednesli deklamace a básně, jakož i zpěvy.

New-yorští sokolové pak šermovali; velení měl sok. Jos. Čermák, a vskutku všichni se drželi statně, hlavně však sok. Čermák, neb jeho rychlé a důmyslné body přivedly soka jeho z pole. Též prostocvik s tyčemi proveden pod velením jich náčelníka Vokála. Cvičení to vyvolalo pravou bouři pochvaly jak u Sokolů tak i hostů; obrazy tvořené v tomto cvičení velmi ladně se vyjímaly.

Po newyorských vystoupili členové Těl. Jed. Sokol z Chicago a provedli též prostocvik s tyčemi; též jim dostalo se bouřlivé pochvaly, neb cvičení bylo velmi pěkné. — Viděti, že u obou sborů cvičení s tyčemi našlo oblibu.

Druhý den odebrali se soudcové a členové Výk. Výboru, jakož i výboru místního sboru na místo určené ku cvičišti, kdež všem se dostalo pořádné roboty, chíteli-li mítí vše na druhý den připraveno. Místnost sama o sobě jest nejkrásnějším místem pro cvičení, rovina porostlá obrovskými stromy, pod jichž stínem postaveno nářadí a učiněn pak drátěný plot, aby byla místnost cvičební přehlednutelnou pro větší nával obecenstva.

Večer navštívili Sokolové divadlo, pořádané ochotníky místního sboru, kteří s největší snahou prováděli jim svěřené úlohy. Sokolové i obecenstvo hojným potleskem odměnilo jich píli.

V pondělí ráno již časně oživeny byly ulice přiléhající k síni sokolské.

Po osmé hodině začal se seřadovati průvod, jehož se účastnily: Rád Č. S. P. S., rád

Lesníkú a sbor Budivoj, který nyní splynul v jedno těleso s T. J. Sokol; dvě hudební kapely vedly průvod hlavní části města k přístavu lodě, která pak dopravila všechny na místo cvičební, totiž na ostrov Belle Island, z kteréhož jest rozkošná vyhlídka do Kanady i Soustátí, jest na rozhraní obou těchto zemí.

Po příchodu na ostrov svolal jednatel V. V. přeborníky v čelné postavení, proti řečníšti, z něhož předseda V. V., sokol J. B. Bělohradský vroucími slovy vítal bratry sokoly, vyličil povinnost sokolů vůči národu našemu, že oni mají býti hlavní oporou našeho národního života zde; oni mají státi v čele každého pokroku a nerozbornou hrází proti pověře a klamu na vždy býti.

Sokol má býti vždy mužem přímým, který dovede vládnouti sám sobě, aniž by potřeboval zřízení sektářské ve sboru svém; volná avšak pevná vůle má mu býti vždy zákonem, tak aby nepotřeboval spoléhati se na jiné, co oni mu radí, mnohdy též ku škodě naší národnosti.

Slovy upřímnými napomenul přeborníky, aby nepovažovali jeden druhého co soka, který jej chce předčítí, nýbrž aby každý v dobré vůli učinil výkony, jak jest mu nejlepší možno.

Když byl řečník i obecenstvu vyložil účel sokolstva našeho povolal počátku cvičení: Na zdar!

Jako hromu burácení ozvalo se z tisíce hrdel po obou březích „Na zdar!“

Předseda pak velel přistoupit ku cvičení v kruhu cvičebním.

Před započítím cvičení přečetl jednatel Výk. Výb. následující došlé telegramy.

Z Chicago: Sokolci mužně v před, smělý a bystrý buď váš let, vždyť na vás národ patří! Na zdar! Tužte se a nedejte se!
J. Jenčík, náčelník Č. A. Sokola.

Z Baltimore: Hřimavé Na zdar! bujarému sokolstvu v Detroit provolává Sok. Jed. Blesk v Baltimore.

Louis Benick, pokladník.

Z New Yorku: Sokolský pozdrav všem přeborníkům: Na zdar! Tužme se!

Martin Hlaváček.

Z Milwaukee: Ku předu statní sokolici pokračujte; všem Na zdar!

Věrní Bratři Sokol.

Z Chicago: Ať láska vaše vzplane k vlasti, sokolci bujaří, neb na vás národ patří!

Žáci Čes. Am. Sokola.

Telegrafické tyto pozdravy nemalou měrou povzbudili přeborníky k činnosti.

Losováním byli Sokolové uvědoměni, kteří za kterými jdou. Jednatel Výk. Výboru pak jedno jméno za druhým vyvolával, by každý v pravý čas stál u náradí, jakož aby i soudcové mohli činiti své poznámky.

Za hlubokého ticha, jež nevyrušovalo nic než čeřící se vlny blízké zátoky počato cvičení na bradlech; při prvním výkonu (vzpor uvnitř bradel pak odskok stranou) znáti na všech přebornících ostýchavost, než tato již při druhém výkonu (vztýčení ručné odskokem na zpět) pominula, jak by byli přeborníci ve své cvičirně.

Že není cvičeno všady stejně, brzo se zpozorovalo. Mnozí přeborníci imponovali již svým postavením se při bradlech, kdežto někteří zcela flegmaticky vykonávaly své výkony, což jim arci pak činilo mnohem menší číslíce.

Odskokům obzvláště věnovalo se malé pozornosti, ačkoliv i tento počítán jest při každém výkonu.

Třinácte výkonů bylo každému přeborníku vykonati na bradlech, což jest při tak velkém počtu přeborníků příliš mnoho a následkem toho se všichni unavili.

Již bylo tma, když ukončeno cvičení na bradlech a každý rád si poodpočinul.

Druhý den opět v průvodu hudby nastoupen pochod na cvičební místo.

Přistoupeno k cvičení na hrazdě, kteréž zkráceno na 7 výkonů; někteří přeborníci cvičili na hrazdě železné, jiní na dřevěné, ponechánať každému přeborníku na vůli na jaké hrazdě cvičiti chce a užíváno obou poměrně stejně.

Při těchto náradích všichni přeborníci okázali poměrně stejné vyvíčení, neb jak na bradlech tak na hrazdě se nejvíce cvičí, ovšem rozdílným jich užíváním. Obecenstva hojně se dostavilo, zvláště Němců a Američanů, kteří tělocvik rádi pěstují.

Cvičení kůň na šír počalo však již ochabovati mezi přeborníky slabších sborů, ale přeborníci silnějších sborů zde více hleděli se předčítí a zde též počala se probouzeti řevnivost jedněch proti druhým, ač někdy neoprávněná. Napnutí mezi přeborníky stávalo se při každém výkonu větším, neb začalo se již poznávati více schopnosti jednotlivců a tu na každý výkon pak hleděno se strany přeborníků se vsí přísností.

To samé dělo se při cvičení kůň na děl. Veliké chyby dopouštěli se zde někteří předáci, že okazovali výkony, jež ani členové sborů jejich nebyli s to vykonati a tím počalo platiti přísloví: Pomoz sobě sám.

Někteří přeborníci ani nesúčastnili se cvičení těchto, což též nebylo na místě neb

třebas neočekávali býtí vřaděnu do počtu vynikajících, měli se přece účastniti.

Za to ale skok do dálky shromáždil všechny v řad; započato se skokem 10 stop, do 13 stop posunoval se můstek vždy o jednu stopu, pak o 6 palců. Čím větší byla délka skoku, tím více ustupovalo přeborníků, až na 18 stopách sokol Celer zůstal vítězem. Skok to zcela slušné dálky.

Ve skoku vytrvali nejdéle sokolové newyorští; že cvičili se skoku do dálky mimo cvičírnu, znatelně bylo již při náběhu, neb jinaký jest náběh po zemi a jiný po podlaže dřevěné, na které nikdy krok není tak jistým.

Když svého času vybízeli jsme k uspořádání výletů cvičebních, byli jsme po straně vysmáni.

Výrok náš, že prostocvik jest základem tělocviku, byl považován co neznalost tělocviku; nuže, okázalo se kdo měl pravdu.

Skok do výše byl dosti značný, sokol Patera učinil nejvyšší skok 6'1". Jest naší povinností, by upozornili jsme sokolstvo, že skok do výše nebyl pravidelně prováděn. Či mají také platit přemety za skoky a skoky skoro většiny se podobaly přemetům. — Skok vůbec neudržen neb i při skoku má odskok být pevný a tělo udržeti se má vztýčené hned po odskoku.

Skok do výše zůstal pouze newyorským kteří sami zápolili mezi sebou. Skok začal při 4'6" a nejvýše skočil sokol Fišer, 8'.

Cvičení toto libilo se všem sokolům přítomným a snad nyní bude i v druhých sborech řádně pěstováno, aby ta jednotvárnost v našich cvičírnách jednou přestala.

Tyče podobné nevyžadují velkého nákladu a tudíž v každém sboru má býtí nimi cvičence.

Kroužení kuželů účastnilo se jedenácte přeborníků a tito náleželi pěti sborům:

Pavlík, Tesař, Čermák a Fišer od T. J. Sokol z New Yorku.

Kreml, Štajner a Knížek od T. J. Sokol z Chicaga.

Št. Bílek a A. Bílek od Čes.-Am. Sokola z Chicaga.

H. Pilát od T. J. Čechie z Chicago.

J. Pisek od T. J. Sokol z Detroit.

Jest-li bylo chybeno při druhých náradích a nekladeno příliš váhy na ně, pak seznali i soudcové, že způsob souzení, jak se užíval v Detroit, byl úplně chybné.

Usnešeno kroužiti v čase pěti minut, čehož však nelze při pravidelném provádění těžkých kruhů tak dlouho vydržeti; někteří přeborníci kroužili kuželi úplně dle pravidel přec bylo jim ustoupiti, neb právě tím, že pravidelně kroužili, nemohli vydržeti tak

dlouho jako kteří nimi, upřímně řečeno, jen klátili, avšak bude to výstrahou pro budoucnost, aby soudcové znali kroužení kuželů, třeba sami nekroužili, musí však umět rozeznat výkony, kteréž při kroužení kuželů za sebou bezprostředně následují a mnohost a ladnost těchto výkonů má býtí pravidlem soudcovým.

Dobře podotknul jeden z přeborníků, že tím způsobem, jak se to přijímá, dovedl by kroužiti až do rána.

Prvním byl B. Knížek, druhým Tesař, třetím Pilát.

Cvičením tímto ukončilo se též přeborné cvičení a pochybujeme, že kdyby se mělo ještě dále cvičit, že by se bylo mnoho přeborníků účastnilo, neb ti, kteří nemohli vyniknouti, stávali se — mírně řečeno — nešetří vůči svým druhům, což aby vícekrát se nedalo znáti jest si srdečně přátí. Ani výborové nebyli ušetřeni a sotva který by si přál podruhé úrad ten.

Večer ale mladá bujará krev opět překypovala bratrstvím a přátelstvím, tak že ples odbývaný udržel všechny až do bílého rána. Jaký to ale obrat druhý den v celém roji sokolů: vše jen spěchalo a loučilo se na vzájem, by po celotýdňi vzdálenosti každý domů se navrátil.

Ceny byly oznámeny a rozdány při plesu jak již v předešlém čísle jsme udali.

Celkem ale musí každý doznati, že učiněn v tělocviku pokrok ohromný a není vůbec žádného porovnání s cvičením dřívějším.

Ačkoli mnozí nebyli spokojeni s rozdáváním cen, doufáme, že zachovají se co Sokolové a podloží se nezbytné nutnosti, tak jak se stalo a budou na dále hleděti, by svými schopnostmi účinkovali v řadách našich, aby příští cvičení bylo ještě lepší tohoto.

Mnohému se sokolové naučili, mnohé pozorovali, co dříve nevěděli a proto má přeborné cvičení pro činné naše členstvo býtí vždy školou, v níž se odbývají zkoušky, jak který pochopil výkony sokolů druhých a jestli snad každý z přeborníků přispěl svoji hřívnou vědomostí k povznešení nás a tělocviku.

Že i pravidla a vůbec celé vedení příštího přeborného cvičení budou jiné, jakož že bude i dříve vše udáno, co se má dítí za výkony, jest nutností nevyhnutelnou, leč od chyby se každý naučí a toho přísloví dostalo se i nám.

Čím dál budcme se scházeti tím lepší budou naše úsudky o tělocviku, tím schopnější budem i v pořádání přeborných cvičení což valně přispívá celku.

Že dokázali jsme dosti, přesvědčili se

sokolové z úsudků listů anglických, německých [a když německé listy nás vůbec chválí, to již něco znamená, neb se to málo kdy stane; poznamenání sazeče] i francouzských, jež obdivovaly sílu českou a pružnost jakož i chválily obyčej i mravy české; mnozí z těchto cizinců zde neměli ještě příležitost seznati Čechy v pravém jich světle, neb listy některé byli zvyklé o nás psáti jen hany nevědouce nic jiného.

Konečně musíme se zmíniti ještě o diplomech, jichž se dostalo za šermování v uznání schopnosti od Výk. Výboru sokolu Josefu Čermákovi.

Pak sokolu Frant. Bartuškoví za literární práci jeho pod názvem

První Čech v Americe.

Dílo to historické jest pravým pokladem historie česko-americké. Spisovatel okazal nevšední píli a schopnost na díle tom.

Diplomy podobné dostaly též hlavní přeborníci i přeborníci hlavních jednotlivých výkonů.

Diplomů úprava jest důstojná svého účele: vředem poli nalezá se bílý nápis: Národní Jednota Sokolská v Spoj. Státech Sev. Ameriky.

Následuje pak vypsání ceny. V hořejších rozích jsou v pozadí viděti bradla, kruhy a hrazda, pod nimi na pravé straně jest po prší Fuegnera, na levé Tyrše a poprsí ta vystupují v ratolesti palmových a lípových, přes ně jako by vínek byl přehmul pásku s hesly těchto našich předních sokolů. Pod Fuegnerem skřížené jsou činky, pod Tyršem kužele. Dolenní střed věnován jest pečeti Výkonného Výboru, na jejíž pravé straně

jest znak český, na levé moravský a nad ním pak znak Soustátí, přes nějž křížem položeny jsou dva rapíry, nad znakem tímto stojí s rozpraženými křídly sokol. Z pozadí znaku Soustátí amerického vztyčeny jsou dvě pohodlně osvětly a prapory pod nimi zakrývají kolem znaku zbývající prostory.

Kolem pečete Výkonného Výboru vine se nápis: Ve spojení jest síla a heslo to tužij vás k příštímú přebornému cvičení!

Aby si sokolové přítomní cvičení podali úsudky své, jest velmi žádoucí, neb tím by se okazalo, jak kdo pochopil celé cvičení. Víme, že i sokolové by tomu byli povděční když by některý tak učinil.

Žprávu finanční nebylo nám možno v tomto čísle uveřejniti, neb nebyla dosud schválena a srovnána a učiníme tak v čísle příštím, které vyjde již ve svém obyčejném čase.

Sokolská činnost.

Jak se rozvíjí naše činnost, dokazuje nám ta okolnost, že hned krátce po přeborném cvičení odbývali se dvě produkce, které se k všeobecnému uspokojení zdařily a sice produkce T. J. Čechie a Plzeňského Sokola v Chicago. Teď se dozvídáme, že též zdejší žáci T. J. Sokol hodlají pořádati v měsíci listopadu produkci a sice o ceny. Doufáme že tato bude jako obyčejně zdařilá a s dobrým úspěchem provedena, neb se zmínění žáci činí a tuží seč síly jich stačí.

Adresář Národní Jednoty Sokolské

Výkonný Výbor Národní Jednoty Sokolské, sídlící v Chicagu, Illinois, schází se vždy v první úterý v měsíci. Úředníci: J. B. Bělohorský, předseda, J. Beneš míst. př., Fr. Lajer, taj., August Volenský, jednatel, Jos. Kostner pokl; dalšími členy výboru jsou: Jak. Padecký, Jos. Fr. Haut, Vác. Červený a Ant. Kozel. Veškeré peněžní záležitosti jakož i dopisy nechtě zasílají se na jednatele pod adresou: Aug. Volenský, 463 Canal ul., Chicago, Ill.

Tělocvičná Jednota Sokol v Chicagu, Ill., Jindř. Hájek 139 Taylor str.

Ces. Am. Sokol v Chicagu, Ill., Jos. Kopta číslo 446 Clinton st.

Tělocvičná Jedn. Sokol v New Yorku Fr. Bartošek 416 E. 5th St.

Sokolská Jednota Blesk v Baltimore, Md., V. Vohrna čís. 8 Bohemian Hall.

Sokol Clevelandský v Clevelandu, Jos. Línek, 118 Croton st., Cleveland, O.

Tělocvičná Jednota v Detroit, Mich., E. Fribořský 604 Antoine St.

Těl. Jedn. Tyrš v Cedar Rapids, Fr. Bednář.

Česko-Am. Sokol v Kewanee, W. V. Drahovzal

Tělocvičná Jednota Čech v Chicago, Ills.

Fr. Krének, 59 Augusta Str.

Plzeňský Sokol v Chicago Ills., Lad. Flígl 133 Bunker st.

Tělocvičná Jednota Praha v Cleveland Ohio, Fr. Kozlík 12 Poplar str.

Tělocvičná Jednota Čech v Cleveland, O., Fr. Línek, 1464 Forrest St.

Věrni Bratři Sokol v Milwaukee, Wis., Petr Tejček, 520 Peoria st.

Těl. Jedn. Sokol v St Louis, Mo. Vác. Hřebec 706 Decatur st.

Těl. Jednota Sokol v Omaha, Neb., A. S. Hájek 1112 Williams st.